ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดชัยภูมิ

1. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

1.1 พื้นที่ทั้งหมด 7,986,429 ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม 3,449,688 ไร่ (43.19%ของพื้นที่ทั้งหมด) เป็นพื้นที่ปลูกข้าว 1,822,811 ไร่ พืชไร่ 1,441,818 ไร่ ไม้ผล/ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 185,059 ไร่ โดยมีพื้นที่ชลประทาน 344,159 ไร่ สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

1) ปริมาณน้ำภาพรวมจังหวัด 195.801 ล้าน ลบ.ม. (31 ธันวาคม 2563)

2) - ปี 2563 ปริมาณน้ำฝนสะสมตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เดือนธันวาคม 2563 รวม 1,153.70 มิลลิเมตร
- ปี 2564 ปริมาณน้ำฝนสะสมตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เดือนพฤศจิกายน 2564 รวม 1,436.0 มิลลิเมตร
- ปริมาณค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 30 ปี รวม 1,150.0 มิลลิเมตร

3) ความต้องการใช้น้ำของจังหวัดจำแนก 4 ด้าน
- อุปโภคบริโภค 22.470 ล้าน ลบ.ม.
- ระบบนิเวศน์ 22.170 ล้าน ลบ.ม.
- เกษตรกรรม 33.834 ล้าน ลบ.ม.
- อุตสาหกรรม 4.360 ล้าน ลบ.ม.

4) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)
- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม 2,018,204 ไร่ ประกอบด้วย อ้อย 662,716 ไร่ ยางพารา 35,414 ไร่ มันสำปะหลัง 677,827 ไร่ นาข้าว 642,247 ไร่
- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม 1,540,223 ไร่ ประกอบด้วย อ้อย 219,55 ไร่ ยางพารา 27,490 ไร่ มันสำปะหลัง 152,032 ไร่ นาข้าว 1,141,149 ไร่

1.2 ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด (GPP) มีมูลค่า 59,051 ล้านบาท (ปี 2559) จำนวนประชากร 1,138,777 คน 200,024 ครัวเรือน เป็นภาคการเกษตร 169,863 ครัวเรือน

หน่วย:ล้านบาท

GPP จังหวัด				
2560	2561	2562	2563	2564
63,173	65,653	N/A	N/A	N/A
GPP ภาคการเกษตร				
2560	2561	2562	2563	2564
17,316	18,670	N/A	N/A	N/A
รายได้ต่อหัวประชากร				
2560	2561	2562	2563	2564
66,740	69,730	N/A	N/A	N/A

ข้อมูล GPP ปี 2560-2562 ที่มา : สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หน่วย:ล้านบาท

รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน				
2560	2561	2562	2563	2564
306,528	N/A	250,272	N/A	N/A

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดชัยภูมิ

1.3 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ข้อมูล ณ วันที่ 26 มีนาคม 2564

ลำดับที่	ชนิดสินค้า	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)
1	ข้าว	1822811	923	839507
2	อ้อยโรงงาน	346,013	9,978	3,452,518
3	มันสำปะหลัง	983,410	3,853	3789077
4	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	94,061	793	74,590
5	พริกขี้หนูเม็ดใหญ่	8,846	878	7,767
6	ยางพารา	90,309	202	18,242
7	หม่อนไหม	18,025	3,500	63,088

ที่มา : ข้อ 1-5 สนง.เกษตรจังหวัดชัยภูมิ
ข้อ 6 การยางแห่งประเทศไทย สาขาชัยภูมิ
ข้อ 7 ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติชัยภูมิ

1.4 สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ข้อมูล ณ วันที่ 26 มีนาคม 2564

ลำดับที่	ชนิดสัตว์	เกษตรกรผู้เลี้ยง (ราย)	ผลผลิต (ตัว/ฟอง/กก./ตัน)
1	โคเนื้อ	12,562	27,689
2	สุกร	3,526	802,882
3	ไก่เนื้อ	277	23,669,765
4	เป็ดเนื้อ	597	2,254,944
5	ปลานิล	17,575	4,653 ตัน

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ และสำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ

1.5 สินค้าเด่น/สินค้า GI

1.5.1 เส้นไหมไทยพื้นบ้านอีสาน ลักษณะเด่น คือ เส้นไหมดิบที่ผ่านการสาวด้วยมือลงภาชนะ ผลิตจากตัวไหมพันธุ์ไทยพื้นบ้านที่เลี้ยงโดยใบหม่อนที่ปลูกขึ้นเองในพื้นที่ 20 จังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือภาคอีสาน เส้นไหมเป็นสีเหลืองทอง มีความเลื่อม มีความนุ่มนวล มีความเหนียว และความสม่ำเสมอสามารถนำมาทำเป็นเส้นยืนและเส้นพุ่งได้ ปัจจุบันมีสมาชิก จำนวน 50 ราย ปริมาณผลผลิต 100 (เส้นไหม) กก. มูลค่า 200,000 บาท

1.5.2 ส้มโอทองดีบ้านแท่น ลักษณะเด่น ความหวาน 11.3 บริกซ์ ความเป็นกรดด่าง 4.02 มีเปลือกบาง ผิวสวยกุ้งใหญ่ เนื้อมีปริมาณมากไม่แห้งแฉะ รสชาติหวานอมเปรี้ยวกำลังดี และมีกลิ่นหอม พื้นที่การผลิตทั้งหมด 439 ไร่ ปริมาณการผลิตเฉลี่ย 1,500 กก./ไร่ ปริมาณผลผลิตรวมต่อปี 658,500 กก.

1.6 สินค้า OTOP 10 อันดับแรกของจังหวัด ได้แก่

1. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าวเพื่อสุขภาพจังหวัดชัยภูมิ ที่ตั้ง : 299 ม.1 ต.หนองไผ่ อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ
2. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติหนองบัวแดง
   ที่ตั้ง : บ้านไทยเจริญ ม. 13 ต.หนองบัวแดง อ.หนองบัวแดง จ.ชัยภูมิ
3. วิสาหกิจชุมชนภูเชียงทา ที่ตั้ง : 179 ม.3 ต.โคกสะอาด อ.หนองบัวระเหว จ.ชัยภูมิ
4. ร้านณัฐผ้าไหมไทยที่ตั้ง :209/1 ม.1 ต.บ้านเขว้า อ.บ้านเขว้า จ.ชัยภูมิ
5. ฟาร์มผึ้งลัดดา ที่ตั้ง :266 หมู่ 15, ตำบล บ้านชวน อำเภอ บำเหน็จณรงค์ ชัยภูมิ
6. กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้า ที่ตั้ง :1 ม.3 บ.หัวนาม่วง ถ.เทศบาล 16 ต.คอนสาร อ.คอนสาร จ.ชัยภูมิ
7. กลุ่มพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย ที่ตั้ง :247 ม.11 บ.นาเจริญ ต.บ้านเจียง อ.ภักดีชุมพล จ.ชัยภูมิ
8. หม่ำแซบ 3 จ ที่ตั้ง :29 ม.2 ต.บ้านบัว อ.เกษตรสมบูรณ์ จ.ชัยภูมิ
9. กลุ่มปองสปาที่ตั้ง :198/1 ม.8 บ.โนนม่วง ต.วังตะเฆ่ อ.หนองบัวระเหว จ.ชัยภูมิ
10. ตุ๊กตาช้างทำจากผ้าไหม ศูนย์ส่งเสริมหัตกรรมพื้นเมืองภูเขียว อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ

1.7 โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

จังหวัดชัยภูมิ มีหมู่บ้านท่องเที่ยว เป้าหมายจากพื้นที่ 16 อำเภอ เฉลี่ยอำเภอละ 3-7 หมู่บ้าน รวม 61 หมู่บ้าน มุ่งเน้นการพัฒนาเชิงพื้นที่ เพื่อสร้างและพัฒนาอาชีพในชุมชน และการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนโดยการใช้เสน่ห์ ภูมิปัญญา วิถีชีวิต วัฒนธรรม และความคิดสร้างสรรค์มาพัฒนาและต่อยอดยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP และผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อเปลี่ยนเป็นรายได้ โดยมีรูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยว 4 รูปแบบ ได้แก่

1. เส้นทางวิถีธรรมชาติ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ทุ่งดอกกระเจียว อุทยานแห่งชาติไทรทอง /อุทยานแห่งชาติตาดโตนภูแลนคา มอหินขาว ป่าปรงพันปี เขื่อนจุฬาภรณ์ เขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว ภูคิ้ง ลำน้ำพรม

2. เส้นทางถนนสายไหม ได้แก่ ถนนสายไหม บ้านเขว้า บ้านบูรพา อ.บ้านเขว้า เชื่อมต่อหมู่บ้านท่องเที่ยวไหมบ้านเสี้ยวน้อย อ.เมืองชัยภูมิ หมู่บ้านไหม บ.โสก อ.คอนสวรรค์ โครงการส่งเสริมศิลปาชีพทุ่งกะมัง อ.หนองบัวแดง ผ้าทอบ้านโนนเสลา บ.หัน อ. เกษตรสมบูรณ์

3. เส้นทางวัฒนธรรมพื้นถิ่น ได้แก่ สาวบ้านแต้ ประเพณีบุญกระธูป แห่นาคโหด ตีคลีไฟ ชนเผ่าญัฮกุ๊ร งานบุญเดือนสีประเพณีไทคอนสาร

4. เส้นทางธรรม เช่น วัดชัยภูมิพิทักษ์ (ผาเกิ้(ผาเกิ้ง) วัดป่าสุคะโต /วัดผาเกิ้ง /วัดห้วยกุ่ม/พระใหญ่ทรวดี พระธาตุชัยภูมิ ๕.เส้นทางเชิงเกษตร ได้แก่ ไร่สตรอเบอรี่อ.เมืองชัยภูมิ และอ.คอนสาร ไร่ทุเรียน อ.เทพสถิต และอ.คอนสาร สวนกล้วยหอมทอง สวนมะม่วง อ.หนองบัวแดง ไร่มะขามหวาน อ.ภักดีชุมพล สวนส้มโอ อ.บ้านแท่น และ อ.เกษตรสมบูรณ์

1.8 สหกรณ์การเกษตร แหล่งที่มา สำนักงานสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ ข้อมูล ณ วันที่ 20 เมษายน 2564

1) สหกรณ์ 83 สหกรณ์ จำนวน 193,988 คน ประกอบด้วย
   -เกษตร 62 แห่ง 168,410 ราย
   -ประมง 1 แห่ง 96 ราย
   -นิคม 1 แห่ง 1,598 ราย
   -ออมทรัยพ์ 8 แห่ง 20,133 ราย
   -เครดิตยูเนียน 7 แห่ง 3,444 ราย
   -บริการ 4 แห่ง 307 ราย
2) กลุ่มเกษตรกร 59 แห่ง จำนวน 5,954 ราย ประกอบด้วย
   -ทำนา 24 แห่ง 2,904 ราย
   -ทำไร่ 13 แห่ง 1,347 ราย
   -ทำสวน 7 แห่ง 573 ราย
   -เลี้ยงสัตว์ 14 แห่ง 1,076 ราย และ อื่นๆ 1 แห่ง 54 ราย

1.9 วิสาหกิจชุมชน

ลำดับที่	ประเภทกิจการ	จำนวนแห่ง	
		วิสาหกิจชุมชน	เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน
การผลิตสินค้า		3,430	22
1	การผลิตพืช	1,184	11
2	การผลิตปศุสัตว์	1,006	5
3	การผลิตประมง	135	0
4	การแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร	243	3
5	ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ/เสื้อผ้า	216	1
6	เครื่องจักสาน	83	0
7	ดอกไม้ประดิษฐ์	27	0
8	เครื่องจักรกล	4	0
9	ของชำร่วย / ของที่ระลึก	14	0
10	ผลิตภัณฑ์สมุนไพร	56	0
11	เครื่องดื่ม	42	1
12	เครื่องประดับ/อัญมณี	0	0
13	เครื่องไม้/เฟอร์นิเจอร์	21	0
14	เครื่องหนัง	0	0
15	การผลิตปัจจัยการผลิต	203	1
16	เครื่องปั้น	7	0
17	สิ่งประดิษฐ์จากโลหะ	4	0
18	การผลิตสินค้าอื่นๆ	185	0
การให้บริการ		238	239
1	ร้านค้าชุมชน	31	32
2	ออมทรัพย์ชุมชน	48	48
3	ท่องเที่ยว	26	26
4	สุขภาพ	6	6
5	ซ่อมเครื่องจักรกล	0	0
6	บริการอื่นๆ	127	127

แหล่งที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ

ข้อมูล ณ วันที่ 20 เมษายน 2564

2. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

2.1 พื้นที่การทำเกษตรอินทรีย์ รวม 62,004.75 ไร่ เกษตรกร 411 ราย จำนวน 8,091 แปลง ได้รับรองแล้ว 5,392.81 ราย

ชนิดสินค้า	จำนวนราย	แปลง	จำนวนไร่
1) ข้าว T1 (เตรียมความพร้อม)	239	5,129	33,901
ข้าว T2 (ปรับเปลี่ยน)	127	2,430	22,884.50
ข้าว T3 (รับรองแล้ว)	35	522	5,209.25
2) พืชผสมผสานT3 (รับรองแล้ว)	10	10	183.56
รวม	411	8,091	5,392.81

ที่มา : 1) ศูนย์วิจัยข้าวชุมแพ
2) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรชัยภูมิ
ข้อมูล ณ วันที่ 24 มีนาคม 2564

2.2 การรับรอง GAP ด้านพืช ด้านข้าว เกษตรกรรวม จำนวน 26,910 ราย 3,121 แปลง 50,268.25 ไร่

ชนิดสินค้า	จำนวนราย	แปลง	จำนวน(ไร่/ฟาร์ม)
1) ข้าว GAPต่อเนื่อง	33		
ข้าว GAPกลุ่มใหม่	6	2,376	23,008.5 (ศวช.)
ข้าว GAP Seed	15		
2) พืชผสมผสาน	745	745	3,281.75 (ศวพ.)
3) ประมง	26,078		23,978 ไร่ (ประมง)
รวม	**26,910**	**3,121**	**50,268.25**

3. งบประมาณปี 2564 รวมทั้งสิ้น 574,298,877 บาท ผลการเบิกจ่าย 344,578,116 คิดเป็นร้อยละ 51.36 ข้อมูล ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2564

3.1 งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด (Function Base)

1) งบประมาณรวม 334,487,278.74 บาท ผลการเบิกจ่าย 193,650,467.11 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.89

2) ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ (แผนงานโครงการจำแนกตามพืช ปศุสัตว์ ประมง กลุ่ม/สหกรณ์ ชลประทาน)

2.1) ด้านพืช : งบประมาณ 23,066,280 ผลการเบิกจ่าย 4,769,930 คิดเป็นร้อยละ 20.68

ผลผลิตเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ

(1) กิจกรรม พัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร อาสาสมัครเกษตร

(2) กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์อำนวยการและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านเกษตร พัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร ระบบส่งเสริมการเกษตร

แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า

(1) โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร

(2) โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

- กิจกรรมพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน
- กิจกรรมส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า

(3) โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)

(4) โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้สามารถผลิตพืชสมุนไพรที่มีคุณภาพส่งเสริมการรวมกลุ่มผู้ผลิตพืชสมุนไพร และเพื่อให้มีแหล่งรวบรวมพันธุ์สมุนไพรทั้งพันธุ์ดีและพันธุ์พื้นบ้าน

(5) โครงการเกษตรอินทรีย์

(6) โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

(7) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (มันสำปะปลัง สับปะรด อ้อย การผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา และโครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร)

2.2) ด้านปศุสัตว์ : งบประมาณ 12,906,041 ผลการเบิกจ่าย 7,337,152.25 คิดเป็นร้อยละ 56.85

(1) โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

(2) โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

(3) โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร

(4) โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน

(5) ผลผลิตพัฒนาศักยภาพการปศุสัตว์

(6) โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(7) โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

(8) โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

(9) โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน

2.2) ด้านประมง : สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ งบประมาณ 571,700 ผลการเบิกจ่าย 444,226.45 คิดเป็นร้อยละ 77.70

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดชัยภูมิ งบประมาณ 1,238,780 ผลการเบิกจ่าย 842,737 คิดเป็นร้อยละ 68.03

2.3) หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3.2 งบประมาณจังหวัด

1) งบประมาณรวมทั้งสิ้น 134,663,250 บาท ผลการเบิกจ่าย 81,182,699.69 บาท คิดเป็นร้อยละ 60.29

2) ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ(แผนงานโครงการจำแนกตามพืช ปศุสัตว์ ประมง กลุ่ม/สหกรณ์ ชลประทาน)

2.1) ด้านพืช : งบประมาณรวมทั้งสิ้น 2,606,950 บาท ผลการเบิกจ่าย 157,200 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.03

2.2) ด้านปศุสัตว์ : งบประมาณรวมทั้งสิ้น 3,000,000 บาท ผลการเบิกจ่าย 1,111,600 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.05

2.3) ด้านประมง : งบประมาณรวมทั้งสิ้น 390,000 บาท ผลการเบิกจ่าย 0 บาท คิดเป็นร้อยละ 0

2.3) ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯชัยภูมิ : งบประมาณรวมทั้งสิ้น 1,000,000 บาท ผลการเบิกจ่าย 0 บาท คิดเป็นร้อยละ 0

2.4) ด้านชลประทาน : งบประมาณรวมทั้งสิ้น 126,678,300 บาท ผลการเบิกจ่าย 79,666,899.69 บาท คิดเป็นร้อยละ 62.89

3.3 งบประมาณกลุ่มจังหวัด (Area Base)

1) งบประมาณรวมทั้งสิ้น 42,133,050 บาท ผลการเบิกจ่าย 8,663,960.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.56

4. ผลการดำเนินงานโครงการสำคัญ (สรุปโดยย่อ)

4.1 การบริหารจัดการแหล่งน้ำทั้งระบบ

4.1.1 เพิ่มพื้นที่ชลประทาน

เป้าหมายการดำเนินงานเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรเนื่องจากมีแหล่งน้ำต้นทุนสนับสนุนการผลิต มีรายได้เพิ่มขึ้น ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวเพิ่มขึ้น คุณภาพชีวิตราษฎรในพื้นที่ดีขึ้น

ผลสำเร็จที่สำคัญ บรรเทาปัญหาภัยแล้งและอุทกภัยให้แก่ราษฎรในจังหวัดชัยภูมิ สามารถเพิ่มประสิทธิการกักเก็บน้ำได้เพิ่มขึ้น มีระบบกระจายน้ำเพิ่มมากขึ้น โดยมีพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น 10,909 ไร่ และมีพื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น 34,295 ไร่

4.1.2 ขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

เป้าหมาย ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา ขนาด 1,260 ลบ.ม. จำนวน 1,500 บ่อ

ผลสำเร็จที่สำคัญ สามารถบรรเทาสภาพปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกร และสนับสนุนการทำเกษตรแบบผสมผสานตามหลักทฤษฎีใหม่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

4.2 ส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน

4.2.1 การส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่

เป้าหมายเกษตรกร ปี 2564 จำนวน 4,373 ราย จุดเรียนรู้ 108 แห่ง

ผลสำเร็จที่สำคัญ

- ส่งเสริมเกษตรกรสามารถปรับเปลี่ยนแนวคิดในการประกอบอาชีพให้มีศักยภาพ จนสามารถนำหลักการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพและดำเนินชีวิตประจำวันได้
- สนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ
- เกษตรกรได้รับการอบรมบัญชีครัวเรือนและสามารถจดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพได้

4.2.2 เกษตรอินทรีย์

ได้มีการบูรณาการการดำเนินงานในการส่งเสริมงานด้านเกษตรอินทรีย์ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรชัยภูมิ ดำเนินการตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ จำนวน 10 ราย พื้นที่ 183.56 ไร่ (เกษตรกรไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนด ในมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้)

2) สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ ดำเนินการจัดทำข้อมูลพื้นฐานและขึ้นทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ กิจกรรมเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอินทรีย์ จำนวน 15 ราย

3) สถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ ดำเนินการพัฒนากลุ่มเกษตรกรสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (ต่อยอดจากกลุ่มเดิม) จำนวน 2 กลุ่ม เกษตรกร 37 ราย ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการ

4) ศูนย์ข้าวชุมแพ ดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์

- ระยะที่ 3 (T3) 39 กลุ่ม 586 ราย 5,767 ไร่
- ระยะที่ 2 (T2) 130 กลุ่ม 2,493 ราย 23,415 ไร่
- ระยะที่ 1 (T1) 256 กลุ่ม 5,637 ราย 38,063 ไร่

รวม 425 กลุ่ม 8,716 ราย 67,245 ไร่

5) โครงการชลประทานชัยภูมิ ดำเนินโครงการแก้มลิงบึงนกโง่พร้อมอาคารประกอบ สนับสนุนแหล่งน้ำกลุ่มบึงนกโง่นาอินทรีย์ ตำบลศรีสำราญ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ เพิ่มปริมาณกักเก็บน้ำ ในพื้นที่นาข้าวอินทรีย์ 146 ไร่

6) สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ชัยภูมิ ดำเนินโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรอินทรีย์) อบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ กำกับแนะนำการจัดทำบัญชีติดตามจัดทำบัญชี เกษตรกรเป้าหมาย จำนวน 20 ราย

7) สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ ดำเนินการอบรมเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป้าหมายเกษตรกร 140 ราย

4.2.3 ส่งเสริมระบบวนเกษตร

การดำเนินงานส่งเสริมระบบวนเกษตรกร ปี 2563 มีเป้าหมายการดำเนินงาน จำนวน 25 ราย

ผลสำเร็จที่สำคัญ ส่งเสริมเกษตรกรให้มีการผลิตระบบเกษตรยั่งยืน ในรูปแบบวนเกษตร เกษตรกรสามารถออกแบบการเรียนรู้ กระบวนการจัดการทรัพยากรดิน พืช องค์ความรู้ภูมิปัญญาเพื่อการพึ่งตนเอง ออกแบบการผลิตเพื่อตอบสนองต่อการกิน การใช้ในชีวิตประจำวัน ปลูกพืชอาหาร พืชสมุนไพร พืชพลังงาน ที่จำเป็นในพื้นฐานการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ รวมถึงการจัดการเพื่อฐานด้านเศรษฐกิจ สามารถจัดการแปรรูปทรัพยากรเพิ่มมูลค่าเพิ่มคุณค่านำมาซึ่งการยกระดับและส่งเสริมอาชีพครัวเรือนเกษตรกรให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี พึ่งตนเองได้ เลี้ยงดูครอบครัวได้ ตามหลักการแนวคิดระบบวนเกษตร

4.3 ใช้ระบบตลาดนำการผลิต

4.3.1 ตลาดนำการผลิต

ดำเนินการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรให้มีการผลิตสินค้าเกษตรตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการและมีการเชื่อมโยงผลผลิตสินค้าเกษตร กับ Modern Trade และผู้ประกอบการในพื้นที่

ผลสำเร็จที่สำคัญ

- บริษัทเทสโก้โลตัส ปัจจุบันได้มีการทำข้อตกลงการซื้อขายผลผลิตทางการเกษตรกับเกษตรกร 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภอหนองบัวแดงและอำเภอแก้งคร้อ

- สหกรณ์การเกษตรคอนสาร จำกัด ได้รวบรวมผลผลิตทางการเกษตรทั้งพืชผัก ผลไม้ (GAP) เพื่อเจรจาต่อรองกับห้างร้านในการไปวางจำหน่าย ส่วนอ้อยโรงงานได้มี การทำ MOU กับบริษัทมิตรผล

- อาคารศูนย์เรียนรู้การบริหารจัดการสินค้าเกษตร ตลาดเกษตรกรจังหวัดชัยภูมิ จำหน่ายวันจันทร์-พุธ, โรงพยาบาลชัยภูมิ จำหน่ายวันเสาร์, ห้างบิ๊กซี สาขาชัยภูมิ จำหน่ายวันเสาร์-อาทิตย์

- การดำเนินโครงการตลาดสีเขียว (ตลาดเกษตรกร : Farmer Market) ณ สวนสาธารณะหน้าศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ จำหน่ายทุกวันศุกร์

- การดำเนินงานตลาดสินค้าเกษตรออนไลน์จังหวัดชัยภูมิ โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ ร่วมกับสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย บริษัทวิสาหกิจเพื่อสังคมเกษตรกร ลุ่มน้ำปากพนัง จำกัด และบริษัทเทรดคอนเน็ค จำกัด ดำเนินงานด้วยการใช้งานแอพพลิเคชั่น Connex Market ได้ทำการประมูลสินค้าเกษตร 2 ชนิด คือ ข้าวเปลือก มีการประมูลจำนวน 4 ครั้ง และแพะ มีการประมูลจำนวน 2 ครั้ง

4.3.2 แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร

การดำเนินการด้านการผลิต จังหวัดชัยภูมิจัดทำอุปสงค์กับอุปทานและกำหนดพื้นที่เป้าหมายในส่วนของเมล็ดพันธุ์ มีศูนย์ข้าวชุมชน 40 ศูนย์ เป้าผลิต 1 ศูนย์ 100 ตัน จำนวน 6 ศูนย์และโครงการรักษาระดับปริมาณและคุณภาพข้าว สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าว รายละ 10 ไร่ๆ ละ 10 กิโลกรัม จังหวัดชัยภูมิ สนับสนุน 6,400 ตัน ให้เกษตรกรในจังหวัด

- โครงการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์

- ระยะที่ 1 (T1)139 กลุ่ม 5,590 ราย 34,781 ไร่ ผลผลิต 12,521 ตัน

- ระยะที่ 2 (T2) 130 กลุ่ม 2,493 ราย 23,415 ไร่ผลผลิต 8,429 ตัน

- ระยะที่ 3 (T3) 39 กลุ่ม 596 ราย 5,767 ไร่ ผลผลิต 2,076 ตัน

- รับรองระบบการผลิตข้าว GAP จำนวน 95 กลุ่ม 7,370 ราย พื้นที่ 91,887 ไร่ ผลผลิต 33,078 ตัน

- เตรียมความพร้อม จำนวน 60 กลุ่ม 5,377 ราย พื้นที่ 76,677 ไร่ พัฒนา Smart Farmer ในแปลงใหญ่ 50 ราย

- ด้านการเก็บเกี่ยวและหลังการเก็บเกี่ยว ผลผลิตข้าวอินทรีย์ จำนวน 11,769 ตัน ผลผลิตข้าว GAP จำนวน 3,711 ตัน

- การดำเนินการด้านการตลาด การเชื่อมโยงข้าวอินทรีย์และข้าว GAP จังหวัดชัยภูมิ ได้แก่บริษัท เมดิฟู้ดส์ อำเภอแก้งคร้อ และโรงสีชัยภูมิรุ่งเรือง อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

4.4 ลดต้นทุนการผลิต

4.4.1 ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

จังหวัดชัยภูมิ ดำเนินโครงการส่งเสริมระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559 – 2563 มีจำนวน 25 ชนิดสินค้า รวมทั้งสิ้น 316 แปลง สมาชิก 20,476 ราย พื้นที่ 218,273 ไร่

1) ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ด้านปศุสัตว์ 6 แปลงจำแนกได้ดังนี้

1. กระบือ	จำนวน	1	แปลง
2. โคเนื้อ	จำนวน	2	แปลง
3. ไก่พื้นเมือง	จำนวน	2	แปลง
4. พืชอาหารสัตว์	จำนวน	1	แปลง

ผลสำเร็จที่สำคัญเกษตรกรมีการรวมกลุ่มที่ยั่งยืน สามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ทำให้เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

2) ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ด้านประมง จำนวน 1 แปลงคือ ปลาตะเพียน จำนวน 1 แปลง ผลสำเร็จที่สำคัญ ผลผลิตสัตว์น้ำของเกษตรกรมีปริมาณเพิ่มขึ้นจากเดิม มีการยกระดับมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเข้าสู่มาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี (GAP) และมีการรวมกลุ่มสมาชิกที่เข้มแข็ง

3) ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ด้านพืช เป้าหมายรวม 304 แปลงดังนี้

1. ข้าว	จำนวน	163	แปลง
2. อ้อย	จำนวน	53	แปลง
3. มันสำปะหลัง	จำนวน	35	แปลง
4. มะม่วง	จำนวน	4	แปลง
5. มะขามหวาน	จำนวน	2	แปลง
6. กล้วยหอม	จำนวน	4	แปลง
7. สับปะรด	จำนวน	4	แปลง
8. พริก	จำนวน	6	แปลง
9. ส้มโอ	จำนวน	6	แปลง
10. ลำไย	จำนวน	1	แปลง
11. ผัก/สมุนไพร	จำนวน	15	แปลง
12. ถั่วลิสง	จำนวน	1	แปลง
13. หน่อไม้ฝรั่ง	จำนวน	1	แปลง
14. ยางพารา	จำนวน	4	แปลง

15. ไม้ดอกไม้ประดับ	จำนวน	1	แปลง
16. ทุเรียน	จำนวน	1	แปลง
17. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	จำนวน	2	แปลง
18. หอมแดง	จำนวน	1	แปลง
	รวม	**304**	แปลง

ผลสำเร็จที่สำคัญ เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต มีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ภาคใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

4) ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ด้านหม่อนไหม เป้าหมายรวม 5 แปลง จำแนกได้ดังนี้

1. หม่อนไหม	จำนวน	2	แปลง
2. เส้นไหม	จำนวน	3	แปลง

ผลสำเร็จที่สำคัญ แก้ปัญหาเรื่องน้ำในแปลงหม่อน โดยสนับสนุนบ่อน้ำบาดาล ระบบน้ำในแปลงหม่อนและการสูบน้ำด้วยพลังแสงอาทิตย์

4.5 การบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน

4.5.1 การส่งเสริมอาชีพและจัดหาตลาด

ดำเนินงานโครงการส่งเสริมและสร้างทักษะในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตร กิจกรรมส่งเสริมทฤษฎีใหม่ด้านประมง จำนวน 1,442 ราย

ผลสำเร็จที่สำคัญ เกษตรกรได้รับความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สามารถปรับเปลี่ยนแนวคิดและรูปแบบในการประกอบอาชีพให้มีศักยภาพ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างสมดุล และเกิดความยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเอง มีการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับตนเองและครอบครัว

4.6 การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร

4.6.1 การแก้ไขปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วม

การติดตามข้อมูลภัยแล้งน้ำอุปโภค-บริโภค ระดับรายหมู่บ้าน ซึ่งจังหวัดชัยภูมิได้แบ่งระดับเป็น 5 สี ได้แก่ สีเขียว (สถานการณ์ปกติ), สีฟ้า (ไม่มีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ), สีเหลือง (เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ), สีส้ม (ขาดแคลน) และสีแดง (ขาดแคลนรุนแรง) จังหวัดชัยภูมิมี 1,620 หมู่บ้าน 340,063 ครัวเรือน แบ่งเป็นพื้นที่สีเขียว 966 หมู่บ้าน 222,893 ครัวเรือน, สีฟ้า 351 หมู่บ้าน 74,263 ครัวเรือน, สีเหลือง 203 หมู่บ้าน 36,903 ครัวเรือน, สีส้ม 89 หมู่บ้าน 4,631 ครัวเรือน และสีแดง 11 หมู่บ้าน 1,373 ครัวเรือน ซึ่งในหมู่บ้านพื้นที่สีส้มและสีแดงได้ให้การช่วยเหลือโดยจัดรถบรรทุกน้ำ และขุดเจาะบ่อบาดาล จังหวัดชัยภูมิได้เตรียมความพร้อมเครื่องสูบน้ำขนาด 8 นิ้ว จำนวน 20 เครื่อง และรถบรรทุกน้ำจำนวน 3 คัน เพื่อให้ความช่วยเหลือ

4.6.2 โครงการส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อยเพื่อสร้างรายได้แก่เกษตรกร(ตามแผนปฏิบัติการฟื้นฟูเยียวยา เกษตรกรผู้ประสบภัยฝนทิ้งช่วงและอุทกภัย ปี 2562) ได้รับสมัครเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติฝนทิ้งช่วงปี 2562 เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย เพื่อสร้างรายได้แก่เกษตรกร จำนวน 1,061 ราย ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 457 ราย พื้นที่ 3,375 ไร่ (อัตราไร่ละ 245 บาท) และถั่วเขียว 604 ราย พื้นที่ 4,368.50 ราย (อัตราไร่ละ 200 บาท)

4.7 จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตร

4.7.1 ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดตั้งศูนย์กลางทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรในชื่อ ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลการเกษตร เป็นศูนย์อบรมบ่มเพาะเกษตรกร และสนับสนุน Smart Farmer รวมถึง Young Smart Farmer ตลอดจนผลักดันงานเทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านการวิจัย การพัฒนา การลงทุน การแปรรูป และการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์ โดยเน้นการส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ โดยจะใช้ฐานข้อมูลเดิมที่มีอยู่ ผสมผสานระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน ซึ่งจังหวัดชัยภูมิได้มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิในการดำเนินงานโครงการการ

4.8 พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

จังหวัดชัยภูมิ ดำเนินงานโครงการพัฒนา- ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) มีศูนย์หลักประจำอำเภอๆ ละ 1 แห่ง รวม 16 แห่ง และมีศูนย์เครือข่ายรวม 237 แห่ง ทำหน้าที่เป็นแหล่งเรียนรู้/แปลงต้นแบบ ,มีหน่วยงานดำเนินการแบบบูรณาการร่วมกัน ประกอบด้วย (1) สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ ดำเนินการพัฒนาศูนย์ให้มีความพร้อมในการเป็นจุดเรียนรู้ด้านการเกษตรสาขาต่างๆ (2) สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ ดำเนินการจัดทำแปลงเรียนรู้ด้านประมงใน ศพก.หลัก ทั้ง 16 ศูนย์ และในศูนย์เครือข่ายประมงรายใหม่ 16 ศูนย์ รายเก่า 80 ศูนย์ มีเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตด้านประมง จำนวน 1,600 ราย (3) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรชัยภูมิ จัดทำแปลงต้นแบบมันสำปะหลังของเกษตรกร 2 รายๆ ละ 3 ไร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชจากผลงานวิจัยให้เกษตรกร 60 ราย (4) สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ชัยภูมิ ดำเนินการสร้างฐานเรียนรู้ด้านบัญชีประจำ ศูนย์หลักทั้ง 16 ศูนย์ และสร้างเกษตรกรต้นแบบ/เครือข่ายครูบัญชีอาสา

ผลสำเร็จที่สำคัญมีการพัฒนาและยกระดับศูนย์เครือข่าย ศพก. ซึ่งมีการพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรต้นแบบที่มีความรู้และสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ มีแปลงเรียนรู้ซึ่งสามารถเป็นจุดฝึกอบรมและศึกษาดูงานได้ โดยมีการบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

5. สถานการณ์การผลิตและราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ ที่มา ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สานักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(เช่น สินค้าเกษตร ฟาร์มมาตรฐานด้านปศุสัตว์ ผลการสุ่มตรวจนมโรงเรียน)

<u>ด้านพืช</u>

5.1) ข้าวนาปี

ในปี 2563/64 จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่เพาะปลูก 1,823,305 ไร่ ปีนี้เกษตรกรประสบปัญหาอุทกภัยแต่ไม่ส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่ลดลงจากปีที่แล้วคงเดิม 366 กิโลกรัมต่อไร่ คาดว่าผลผลิตออกสู่ตลาดประมาณ 667,330 ตัน

- สถานการณ์ราคาเฉลี่ยข้าวเปลือกนาปีรวม ณ ไร่นา ความชื้น 15% ราคา 7,718 บาทต่อตัน
- สถานการณ์ราคาเฉลี่ยข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลิ 105 ความชื้น 14-15 % ราคา 15,532 บาทต่อตัน

5.2) มันสำปะหลัง

ในปี 2562 จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ปลูกประมาณ 629,570 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 605,111 ไร่ ผลผลิตต่อไร่ต่อเนื้อเก็บเกี่ยว 3.585 กิโลกรัมต่อไร่

ในปี 2563 จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ปลูกประมาณ 880,436 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 648,646 ไร่ ผลผลิตต่อไร่ต่อเนื้อเก็บเกี่ยว 2.848 กิโลกรัมต่อไร่

เนื้อที่เก็บเกี่ยวคาดว่าเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรขยายเนื้อที่ปลูกมันสำปะหลังแทนอ้อยโรงงานที่ราคามีแนวโน้มลดลง ปลูกแทนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ซึ่งได้รับความเสียหายจากหนอนกระทู้ เกษตรกรจึงไม่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สำหรับผลผลิตต่อไร่คาดว่าเพิ่มขึ้นแต่ยังคงน้อยกว่าผลผลิตที่เคยได้รับในปีปกติเนื่องจากภัยแล้งในช่วงต้นปี 2563 ซึ่งเป็นช่วงเริ่มปลูกทำให้การเจริญเติบโตในช่วงแรกไม่ดี แต่ในช่วงเดือนมิถุนายน 2563 ถึงช่วงก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิตในปี 2564 คาดว่าปริมาณน้ำฝนจะเพียงพอในช่วงมันสำปะหลังเริ่มลงหัวและสะสมอาหาร

สถานการณ์ราคาหัวมันสำปะหลังสดคละ ที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา จังหวัดชัยภูมิเฉลี่ยปี 2562 ราคา 2.13 บาทต่อกิโลกรัม

5.3) อ้อยโรงงาน

จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ปลูกอ้อยประมาณ 602,649 ไร่ผลผลิตต่อไร่ประมาณ 6.5 ตันต่อไร่ใน ปี2562/63 ปริมาณอ้อยเข้าหีบ จำนวนพื้นที่ 602,649 ไร่ ผลผลิตประมาณ 3,156,363 ตัน

สถานการณ์ราคาในปี 2562/63 โรงงานรับซื้ออ้อยเงินสดในราคาเบื้องต้น 750 บาท ต่อตัน ขึ้นอยู่กับค่า Commercial Cane Sugar

5.4) ยางพารา

จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ปลูกยางพาราประมาณ 122,251 ไร่ มีเนื้อที่กรีดได้ 107,271 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 212 กิโลกรัมต่อไร่ เนื้อที่กรีดส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุที่ให้ผลผลิตสูง คาดว่าผลผลิตออกสู่ตลาดประมาณ 22,714 ตัน

สถานการณ์ราคายางพาราก้อนถ้วยที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา เฉลี่ย 19.86 บาทต่อกิโลกรัม

5.5) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ปี 2563/64 จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ประมาณ 108,079 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 665 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งลดลงจากปีที่ผ่านมาเนื่องจากปริมาณน้ำฝนไม่เพียงพอต่อการเจริญเติบโต ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดประมาณ 45,577 ตัน

สถานการณ์ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา ในจังหวัดชัยภูมิเฉลี่ย 8.40 บาทต่อกิโลกรัม

<u>ด้านปศุสัตว์</u>

5.6) ผลผลิตปศุสัตว์ปี 2563 ขยายตัวเมื่อเทียบกับปี 2562 โดยดัชนีผลผลิตเฉลี่ยปี 2563 อยู่ที่ระดับ 136.3 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 จากปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 133.7 ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าปศุสัตว์ที่เกษตรกรขายได้โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 212.4 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 จากปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 211.1 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาปศุสัตว์อยู่ที่ระดับ 289.5 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6 จากปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 282.1

การผลิตสาขาปศุสัตว์ปี 2563 ขยายตัวร้อยละ 1.5 เมื่อเทียบกับปี 2562 เนื่องจากเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์มีการปรับระบบการเลี้ยงเข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์ม มีการเฝ้าระวังควบคุมโรคระบาดสัตว์เป็นอย่างดี ประกอบกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ให้ความช่วยเหลือดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำอย่างทั่วถึงทำให้ระบบการผลิตปศุสัตว์มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ตลาดทั้งในและต่างประเทศยังมีความต้องการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

5.7) โคเนื้อ

ภาวะการผลิต

การผลิตโคเนื้อมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นตามความต้องการบริโภค ที่เพิ่มขึ้น โดยปี 2563 มีปริมาณการผลิตโคเนื้อมีชีวิต 29,954 ตัว เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ที่มีปริมาณการผลิต 29,494 ตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 เนื่องจากนโยบายของรัฐบาลในปีที่ผ่านมาที่มีการส่งเสริมให้เกษตรกร เลี้ยงโคเนื้อ เช่น โครงการโคเนื้อสร้างอาชีพ ส่งผลให้เกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อเพิ่มขึ้น

ระดับราคา

ในปี 2563 ราคาโคเนื้อเฉลี่ยอยู่ที่ตัวละ 34,460.67 บาท ลดลงร้อยละ 0.6 จากปี 2562 ที่มีราคาเฉลี่ยตัวละ 34,687.50 บาท เนื่องจากเกิดปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ทำให้ความต้องการซื้อน้อยลง

5.8) สุกร

ภาวะการผลิต

การผลิตสุกรมีการขยายตัว โดยในปี 2563 มีปริมาณการผลิตสุกรมีชีวิต 285,635 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ที่มีปริมาณการผลิต 255,537 ตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.8 เนื่องจากความต้องการบริโภค อย่างต่อเนื่องของตลาด ประกอบกับเกษตรกรมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดี มีการป้องกันโรคระบาดในสุกรได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้เกษตรกรเลี้ยงสุกรเพิ่มขึ้น

ระดับราคา

ปี 2563 ราคาสุกรน้ำหนักต่ำกว่า 100 กิโลกรัม ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 65.13 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 จากปีที่ ผ่านมา ที่มีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 62.77 บาท เนื่องจากตลาดภายในประเทศและตลาดส่งออกเนื้อสุกรยังคงมีความต้องการอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ราคาที่เกษตรกรขายได้ปรับตัวสูงขึ้น

5.9) ไก่เนื้อ

ภาวะการผลิต

ปริมาณการผลิตไก่เนื้อปี 2563 มีการขยายตัวเมื่อเทียบกับ ปี 2562 โดยเพิ่มขึ้นจาก 46,906,571 ตัว เป็น 47,025,698 ตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3 เนื่องจากความนิยมของผู้บริโภคที่รักสุขภาพหันมาบริโภคเนื้อสัตว์ที่มีไขมันต่ำ ให้โปรตีนสูง และเนื้อไก่ยังมีราคาถูกเมื่อเทียบกับเนื้อสัตว์ประเภทอื่น ๆ ทำให้ผู้เลี้ยงเพิ่มผลผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการบริโภคที่มากขึ้น

ระดับราคา

ในปี 2563 ราคาไก่รุ่นพันธุ์เนื้อที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 37.13 บาท ลดลงจากปี 2562 ที่มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 41.00 บาท หรือลดลงร้อยละ 9.4 เนื่องจากมีการผลิตไก่เนื้อออกสู่ตลาดปริมาณมาก

5.10) ไข่ไก่

ภาวะการผลิต

การผลิตไข่ไก่มีการหดตัวตัว โดยปี 2563 มีปริมาณการผลิต ไข่ไก่ 228.97 ล้านฟอง เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ที่มีปริมาณการผลิต 229.77 ล้านฟอง หรือลดลงร้อยละ 0.4 เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 (Covid-19) เกษตรกรบางส่วนจึงลดปริมาณการผลิต

ระดับราคา

ในปี 2563 ราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยอยู่ที่ฟองละ 3.60 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.7 จากปี 2562 ที่มีราคาเฉลี่ยฟองละ 2.91 บาท ทั้งนี้เนื่องจากมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาไข่ไก่ภายในประเทศ

<u>ด้านสาขาประมง</u>

ผลผลิตประมงจังหวัดชัยภูมิ ปี 2563 หดตัวเมื่อเทียบกับปี 2562 โดยดัชนีผลผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 151.7 ลดลงร้อยละ 5.0 จากปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 159.7 ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าประมงที่เกษตรกรขายได้โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 113.8 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 จากปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 111.0 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาประมงอยู่ที่ระดับ 172.6 ลดลงร้อยละ 2.6 จากปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 177.3

ภาวการณ์ผลิตสาขาประมงจังหวัดชัยภูมิ ปี 2563 หดตัวร้อยละ 4.9 เมื่อเทียบกับปี 2562 เนื่องจากผลกระทบจากปัญหาภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วงยาวนาน ทำให้ปริมาณน้ำในแม่น้ำสายหลัก และแหล่งน้ำตามธรรมชาติลดลง ส่งผลให้การเพาะเลี้ยงปลาในกระชัง และการจับสัตว์น้ำตามธรรมชาติลดลง

<u>สาขาบริการทางการเกษตร</u>

ในปี 2563 สาขาบริการทางการเกษตรจังหวัดชัยภูมิ ขยายตัวร้อยละ 16.7 ซึ่งเป็นผลจากการจ้างบริการเตรียมดินและเก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้น เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกข้าวเพิ่มขึ้น นอกจากนี้เกษตรกรยังมีการรวมกลุ่มเพื่อใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรทดแทนแรงงานเพิ่มขึ้น

<u>สาขาบริการทางการเกษตร</u>

ในปี 2563 สาขาบริการทางการเกษตรจังหวัดชัยภูมิ ขยายตัวร้อยละ 16.7 ซึ่งเป็นผลจากการจ้างบริการเตรียมดินและเก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้น เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกข้าวเพิ่มขึ้น นอกจากนี้เกษตรกรยังมีการรวมกลุ่มเพื่อใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรทดแทนแรงงานเพิ่มขึ้น

<u>สาขาป่าไม้</u>

ในปี 2563 สาขาป่าไม้จังหวัดชัยภูมิ ขยายตัวร้อยละ 0.3 เนื่องจากกรมป่าไม้ มีโครงการส่งเสริมการปลูกไม้โตเร็ว เช่น ยูคาลิปตัส โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายเงินลงทุนในการปลูกและดูแลรักษา เกษตรกรจึงขยายพื้นที่ปลูกส่งผลให้ปริมาณผลผลิตไม้ยูคาลิปตัสมากขึ้น

5. แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2564

เศรษฐกิจการเกษตรจังหวัดชัยภูมิ ในปี 2564 คาดว่าจะหดตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-1.5)-(-0.5) โดยสาขาพืชหดตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-3.0) – (-2.0) สาขาการบริการทางการเกษตรหดตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-5.7)-(-4.7) สาขาป่าไม้ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.9)– 0.1 ในขณะที่สาขาปศุสัตว์ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 17.1-18.1 และสาขาประมงขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 3.6-4.6 โดยยังมีปัจจัยสำคัญที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร

5.1 สาขาพืช

ภาวะการผลิตสาขาพืช ปี 2564 คาดว่าจะหดตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-3.0)-(-2.0) โดยคาดว่าผลผลิตข้าวนาปี อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลังจะลดลงจากปี 2563 เนื่องจากยังคงมีปัจจัยที่อาจส่งผลต่อการผลิตพืชในปี 2564 ซึ่งส่วนใหญ่ยังคงเป็นปัจจัยที่ต่อเนื่องมาจากช่วงปีที่ผ่านมา ได้แก่ ปัญหาโรคพืชและแมลงระบาด ราคาปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย-สารปราบศัตรูพืชมีการปรับตัวสูงขึ้นและภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้ รวมถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19ที่ยังคงยืดเยื้อ

5.2 สาขาปศุสัตว์

ภาวะการผลิตสาขาปศุสัตว์ปี 2564 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 17.1-18.1 จากปริมาณการผลิตโดยเฉพาะ ไก่เนื้อ โคเนื้อ และไข่ไก่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรมีการขยายการเลี้ยงเพื่อรองรับความต้องการของตลาดที่มากขึ้น โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการเลี้ยง และการบริหารจัดการฟาร์มให้ได้มาตรฐาน รวมถึงมีการควบคุมเฝ้าระวังโรคระบาดอย่างต่อเนื่อง

5.3 สาขาประมง

ภาวะการผลิตสาขาประมงปี 2564 คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นอยู่ในช่วงร้อยละ 3.6-4.6 เนื่องจากมีการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากขึ้น

5.4 สาขาบริการทางการเกษตร

การบริการทางการเกษตรปี 2564 มีแนวโน้มหดตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-5.7)-(-4.7) เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปี อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลังมีแนวโน้มลดลง ทำให้การจ้างบริการเตรียมดิน และเก็บเกี่ยวลดลง

5.5 สาขาป่าไม้

ปี 2564 สาขาป่าไม้มีแนวโน้มหดตัวเพิ่มขึ้นอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.9)-0.1 เนื่องจากความต้องการนำไม้ยูคาลิปตัสไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตกระดาษของประเทศคู่ค้าลดลง ซึ่งเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19)

ตารางที่ 1 อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรจังหวัดชัยภูมิ

หน่วย: ร้อยละ

สาขา	2563	2564
ภาคเกษตร	17.1	(-1.5)-(-0.5)
พืช	19.4	(-3.0)-(-2.0)
ปศุสัตว์	1.5	17.1-18.1
ประมง	-4.9	3.6-4.6
บริการทางการเกษตร	16.7	(-5.7)-(-4.7)
ป่าไม้	0.3	(-0.9)-0.1

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สานักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 2 ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ (ปีปฏิทิน)

สินค้า	ปี 2562	ปี 2563	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ข้าวนาปี (ตัน)	335,915	515,372	53.8
มันสำปะหลัง (ตัน)	2,169,264	1,847,589	-14.8
อ้อยโรงงาน (ตัน)	6,808,992	6,026,490	-11.5
โคเนื้อ (ตัว)	29,494	29,954	1.6
ไก่เนื้อ (ตัว)	46,906,571	47,025,698	0.3
สุกร (ตัว)	225,537	285,635	11.8
ไข่ไก่ (ฟอง)	229,773,951	228,965,412	-0.4
จับสัตว์สัตว์น้ำจืดธรรมชาติ (ตัน)	1,805,076	1,714,822	-5.0
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด (ตัน)	10,913,505	10,367,829	-5.0

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 3 ราคาที่เกษตรกรขายได้ของสินค้าเกษตรที่สำคัญ

หน่วย: บาท

สินค้า	ปี 2562	ปี 2563	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ข้าวนาปี (กิโลกรัม)	15.24	14.20	-6.8
มันสำปะหลัง (กิโลกรัม)	2.13	1.65	-22.5
อ้อยโรงงาน (กิโลกรัม)	0.68	0.72	5.9
โคเนื้อ (ตัว)	34,687.50	34,466.67	-0.6
ไก่เนื้อ (กิโลกรัม)	41.00	37.13	-9.4
สุกร (กิโลกรัม)	62.77	65.13	3.8
ไข่ไก่ (ฟอง)	2.91	3.60	23.7
จับสัตว์น้ำจืดธรรมชาติ (กิโลกรัม)	46.41	46.31	-0.2
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด (กิโลกรัม)	60.21	60.22	0.0

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

6. สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านเกษตร

6.1 พื้นที่เกิดอุทกภัย

<u>ด้านพืช</u>

ปี 2563 จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่เพาะปลูกประมาณ 3,449,688 ไร่ ทั้งนี้ได้เกิดอุทกภัยตั้งแต่วันที่ 18 กันยายน 2563 จังหวัดชัยภูมิ ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน(อุทกภัย) จำนวน 11 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอบ้านเขว้า จัตุรัส บำเหน็จณรงค์ หนองบัวระเหว ซับใหญ่ หนองบัวแดง เนินสง่า เทพสถิต คอนสาร เมืองชัยภูมิ และอำเภอภูเขียว จำนวน ๖๗ ตำบล ๖๘๓ หมู่บ้าน

6.2 การช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ

การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (อุทกภัย) ปี 2563 รวม 10 อำเภอ (ยกเว้นอำเภอภูเขียว) จำนวน 63 ตำบล 663 หมู่บ้าน เกษตรกร 18,305 ราย ข้าวเสียหาย 34,919.75 ไร่ พืชไร่เสียหาย 128,779.25 ไร่ พืชสวนและอื่นๆเสียหาย 1,537.25 ไร่ รวมพื้นที่เสียหาย 165,236.25 ไร่ วงเงินช่วยเหลือ 189,302,213.25 บาท

ผลการช่วยเหลือ ผ่านมติ คชภจ. เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2563 จำนวน 6 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอบ้านเขว้า หนองบัวแดง บำเหน็จณรงค์ หนองบัวระเหว เทพสถิต เนินสง่า ข้าวเสียหาย 22,364 ไร่ พืชไร่เสียหาย 96,922.50 ไร่ พืชสวนและอื่นๆเสียหาย 1,348.50 ไร่ รวมพื้นที่เสียหาย 120,635 ไร่ เกษตรกร 12,588 ราย วงเงินช่วยเหลือ 138,437,127 ไร่

ผ่านมติ คชภจ. เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2564 จำนวน 4 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอจัตุรัส คอนสาร ซับใหญ่ และอำเภอเมืองชัยภูมิ ข้าวเสียหาย 12,555.75 ไร่ พืชไร่เสียหาย 31,856.75 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ เสี่ยหาย 188.75 ไร่ รวมพื้นที่เสียหาย 44,601.25 ไร่ วงเงินช่วยเหลือ 50,865,086.25 ไร่

<u>ด้านประมง</u>

จังหวัดชัยภูมิ ได้รับผลกระทบจำนวน 2 อำเภอ คือ อำเภอจัตุรัสและอำเภอบำเหน็จณรงค์ จำนวน 13 ตำบล 28 หมู่บ้าน เกษตรกร 198 ราย พื้นที่เสียหาย 199.25 ไร่ มูลค่าความเสี่ยหาย 841,831.25 บาท ผลการช่วยเหลือผ่านมติที่ประชุม กชภจ. เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2563

7. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข(ใคร ได้รับผลกระทบ/เดือดร้อนอย่างไร เมื่อใด มีข้อเสนอให้รัฐแก้ไขปัญหาอย่างไร ได้ปฏิบัติการไปแล้วอย่างไร ผลเป็นอย่างไร มีข้อเสนอการแก้ไขปัญหาให้หมดสิ้นไปอย่างไร)

- ไม่มี-

8. ปัญหาอุปสรรค/ความเสี่ยง/ความท้าทาย ต่อการปฏิบัติราชการด้านการเกษตรของจังหวัด และข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง (ระบบการบริหารงานภายในจังหวัด/การบริหารงบประมาณของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์/บุคลากร/ข้อจำกัดด้านสภาพพื้นที่และสังคมวัฒนธรรม)

8.1 ปัญหาเรื่องที่ดินทำกิน เกษตรกรขาดที่ดินทำกินและบางรายต้องเช่าที่ดินทำกิน

8.2 ปัญหาต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ต้นทุนปุ๋ย ยา ค่าแรงงานสูงขึ้น

8.3 ปัญหาการใช้สารเคมี ซึ่งส่งผลต่อสุขภาวะ เกิดผลกระทบทั้งเกษตรกรและผู้บริโภค เกษตรกรได้รับผลกระทบโดยตรงเพราะเป็นผู้ใช้ยาและเป็นผู้ผลิตโดยตรง

8.4 ปัญหาเรื่องการตลาด เกษตรกรผลิตแล้วแต่ไม่มีแหล่งจำหน่าย และไม่มีส่วนในการตัดสินใจกำหนดราคา ในขณะเดียวกันราคาปัจจัยการผลิตสูงขึ้น เมื่อเกษตรกรผลิตสินค้าเพิ่มมากขึ้นหาตลาดรองรับไม่ได้ทำให้สินค้าล้นตลาดขายสินค้าไม่ได้ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงแต่รายได้น้อย

8.5 ปัญหาภัยพิบัติ ซึ่งเกษตรกรในจังหวัดชัยภูมิประสบปัญหาภัยพิบัติเกือบทุกปี ไม่ว่าจะเป็นภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง หรืออุทกภัย ซึ่งส่งผลให้เกษตรกรประสบปัญหาการขาดทุนจากการทำการเกษตร

ข้อมูลความก้าวหน้า
การช่วยเหลือเกษตรกรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามนโนบายรัฐบาล
พื้นที่จังหวัดชัยภูมิ

.....

จังหวัดชัยภูมิ โดยหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้ดำเนินงาน โครงการประกันรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรต่างๆ ที่ประสบปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ และโครงการตามนโยบายรัฐบาลอื่น ๆ โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

ปีการผลิต 2562/2563 จ่ายเงินเข้าบัญชีเกษตรกรเรียบร้อยแล้ว

1. **โครงการสนับสนุนต้นทุนการผลิตให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต 2562/63**
   มีเกษตรกรขึ้นทะเบียนจำนวน 184,664 ครัวเรือน พื้นที่ 1,739,883 ไร่
   ธ.ก.ส. จ่ายเงินแล้วจำนวน 146,993 ราย เป็นเงิน 804,831,875.00 บาท
2. **โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี 2562/2563 ระยะเวลา 1 พ.ย.62 – 31 ต.ค. 63**
   มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ในพื้นที่ 16 อำเภอ จำนวน 38,546 ครัวเรือน พื้นที่ 695,062 ไร่
   ธ.ก.ส. จ่ายเงินแล้ว จำนวน 40,512 ราย เป็นเงิน 650,327,703.72 บาท
3. **โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี 2562/63 ระยะเวลา 1 ก.ย.62 – 30 ก.ย.63**
   มีเกษตรกรขึ้นทะเบียนจำนวน 184,664 ครัวเรือน พื้นที่ 1,739,883ไร่
   ธ.ก.ส. จ่ายเงินแล้วจำนวน 15,201 ราย เป็นเงิน 175,246,113.90 บาท
4. **โครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ปี 2562/63 ระยะเวลา 1 ส.ค. 62 – 31 ธ.ค.63**
   มีเกษตรกรชาวสวนปาล์มขึ้นทะเบียนจำนวน 362 ครัวเรือน พื้นที่ 4,091 ไร่
   ธ.ก.ส.. จ่ายเงินชดเชยให้เกษตรกรแล้ว จำนวน 721 ครัวเรือน เป็นเงิน 2,971,746.89 บาท
5. **โครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนยาง ปี 2562/2563 ระยะที่ 1 1 ต.ค.62 – 30 ก.ย.63**
   มีเกษตรกรชาวสวนยางขึ้นทะเบียนกรณีมีเอกสารสิทธิ์จำนวน 2,479 ราย พื้นที่ 34,635 ไร่
มีเกษตรกรชาวสวนยางมาแจ้งข้อมูลการปลูกยางพารา กรณีไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน 1,661 ราย พื้นที่ 32,226 ไร่
   ธ.ก.ส. จ่ายเงินแล้วจำนวน 3,679 ราย เป็นเงิน 67,346,105.47 บาท
6. **โครงการประกันรายได้ข้าวโพด ปี 2562/63 ระยะเวลา 1 พ.ย.62 – 30 ต.ค. 63**
   มีเกษตรกรขึ้นทะเบียนจำนวน 7,776 ครัวเรือน พื้นที่ 19,725 ไร่
   มีการจ่ายเงินให้เกษตรกรแล้ว จำนวน 7,041 ราย เป็นเงิน 17,711,600.69 บาท
7. **โครงการเยียวยาเกษตรกรชาวสวนลำไย ปี 2563 ระยะเวลา 1 ส.ค.63 – 31 ธ.ค. 63**
   เกษตรกรขึ้นทะเบียน 496 ครัวเรือน พื้นที่ 2,747 ไร่
   ธ.ก.ส.จ่ายเงินให้เกษตรกร จำนวน 419 ราย เป็นเงิน 4,803,220 บาท
8. **โครงการช่วยเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อยเพื่อซื้อปัจจัยการผลิต ฤดูการผลิตปี 2562/63**
   ระยะเวลา 1 มิ.ย.63- 30 ก.ย.63
   เกษตรกรขึ้นทะเบียน 30,293 ครัวเรือน พื้นที่ 341,692 ไร่
   ธ.ก.ส. จ่ายเงินเงินให้เกษตรกร 9,780 ราย เป็นเงิน 605,035,706.34 บาท
9. **โครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าว 2562/63 ระยะเวลา 1 พ.ย. 62 – 30 ก.ย. 63**
   เกษตรกรขึ้นทะเบียน 156,790 ครัวเรือน พื้นที่ 1,811,230 ไร่
   มีการจ่ายเงินให้เกษตรกร จำนวน 125,558 ราย เป็นเงิน 454,767,125 บาท

ปีการผลิต 2563/2564

1. โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพด ปี 2563/2564 ระยะเวลา 1 พ.ย. 63 – 30 เม.ย.65

ธ.ก.ส.จ่ายเงินให้เกษตรกร จำนวน 5,797 ราย เป็นเงิน 19,987,111.68 บาท

2. โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี 2563/64 ระยะเวลา 1 ก.ย. 63 – 30 ก.ย.64

เกษตรกรขึ้นทะเบียน 154,890 ครัวเรือน พื้นที่ 1,811,230 ไร่

ธ.ก.ส.จ่ายเงินให้เกษตรกร 154,991 ราย เป็นเงิน 1,326,663,480.71 บาท

3. โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี 2563/2564 ระยะเวลา 1 พ.ย.63 – 31 พ.ค. 65

เกษตรกรขึ้นทะเบียน 49,569 รัวเรือน พื้นที่ 855,664 ไร่

ธ.ก.ส.จ่ายเงินให้เกษตรกร 18,852 ราย เป็นเงิน 138,656,848.51 บาท

4. โครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนยาง ปี 2563/2564 ระยะที่ 2 ระยะเวลา 1 พ.ย.63 - 30 ก.ย.64

เกษตรกรขึ้นทะเบียน 4,508 ครัวเรือน พื้นที่ 72,991 ไร่

ธ.ก.ส.จ่ายเงินให้เกษตรกร 5,798 ราย เป็นเงิน 36,595,678.87 บาท

5. โครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2563/64 (ไร่ละ 500 บาท) ระยะเวลา 1 ส.ค. 63 – 31 พ.ค. 64

ธ.ก.ส.จ่ายเงินให้เกษตรกร 155,325 ราย เป็นเงิน 1,679,578,391.25 บาท

ที่มา : กลุ่มงานบริหารสินเชื่อ สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดชัยภูมิ
ข้อมูล ณ วันที่ 4 มิถุนายน 2564

<u>สภาพปัญหา</u>

1. เกษตรกรไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดินที่ทำการเกษตร จึงไม่มีสิทธิ์เข้าร่วมโครงการ ยกเว้นเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา
2. จังหวัดชัยภูมิประสบปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรทั้งด้านภัยแล้ง อุทกภัย หน้าแล้งเกิดการขาดแคลนน้ำ ฤดูฝนทำให้เกิดทั้งอุทกภัยและภัยแล้งพร้อมๆกัน
3. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นพืชที่ใช้น้ำในปริมาณมากรองจากข้าว และจะต้องปลูกในฤดูแล้งซึ่งมักจะประสบปัญหาศัตรูพืชระบาดมากกว่าในช่วงปกติ จึงส่งผลให้เกษตรกรมีต้นทุนในการกำจัดศัตรูพืชมากขึ้น

ข้อมูล ณ วันที่ 1 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2564
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ ผู้รายงาน